

OPETUSSUUNNITELMA

1.8.2018

KESKISEN UUDENMAAN MUSIIKKIOPISTON OPETUSSUUNNITELMA
perustuu opetushallituksen 20.9.2017 vahvistamaan määräykseen OPH-2068-2017
taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman
perusteista ja lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä asetukseen
(813/1998).

KESKISEN UUDENMAAN MUSIIKKIOPISTO

Keskisen Uudenmaan musiikkiopisto on vireä ja monipuolinen musiikkioppilaitos. Se toimii Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan yhteisenä musiikin osaamiskeskuksena. Oppilaitoksen tehtävänä on antaa laadukasta musiikkikasvatusta. Se antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta, valmennusta alan ammattiopintoihin pyrkiville sekä muita musiikin harrastuspalveluja. Oppilaitos järjestää myös muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa ja tekee vahvasti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Keskisen Uudenmaan musiikkiopistossa opetus pohjautuu näkemykseen, että jokainen ihminen on ainutlaatuinen ja arvokas yksilönä sekä yhteisön jäsenenä. Opetus tukee oppilaan ihmisenä kasvua kehittämällä luovuutta ja ajattelun taitoja.

Musiikinopetuksen lähtökohtana ovat sille ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Opetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti, kulttuurisesti, eettisesti ja ekologisesti kestäväälle tulevaisuudelle. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan yhdenvertaisuutta sekä sukupuolen että kulttuurien moninaisuutta.

Oppimiskäsitys

Oppilas on aktiivinen toimija, joka oppii asettamaan itselleen tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa ovat oppimisen kannalta olennaisia. Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan.

Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oppimisympäristöt tarkoittavat tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ilmapiiriltään avoimet ja myönteiset oppimisympäristöt rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin.

Oppimisympäristöjen tavoitteena on luoda edellytykset aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Musiikkiopiston oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden opiskeluun opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon musiikkiopiston ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Toimintakulttuuri

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri on näkyvää kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Yhteinen toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on musiikkiopiston jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa ja kulttuurinen monimuotoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös musiikinalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Musiikkiopiston toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja musiikinalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä musiikkiopistoyhteisön sisäisessä, että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN TEHTÄVÄ JA TAVOITTEET

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä.

OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Oppimäärän opinnot muodostuvat perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Opintojen laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Opetuksessa pyritään joustavuuteen niin, että oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Perusopintojen tarkoituksena on keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Laskennallinen laajuus 500 h

Opintomahdollisuuksien laajentaminen, painottaminen ja lopputyö.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT

Laskennallinen laajuus 800 h

Keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen.

VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen.

VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tehtävä on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen.

Musiikkileikkikoulussa harrastavat ikäryhmittäin alle kouluikäiset lapset. Musiikin maailmaan tutustutaan elämyksellisesti ja kokonaisvaltaisesti oman kokemisen ja toiminnan kautta. Ryhmissä lauletaan ja soitetaan, leikitään ja loruillaan, liikutaan ja kuunnellaan musiikkia eri tavoin. Tarkoituksena on herättää ja ylläpitää lapsen kiinnostus ja rakkaus musiikkia kohtaan, sekä luoda pohjaa tuleville musiikkiopinnoille. Musiikin elementit, kuten rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Oppiminen on tavoitteellista ja se tapahtuu monipuolisesti oman kokemisen ja oivaltamisen kautta.

Musiikkivalmennus on tarkoitettu 7-8-vuotiaille lapsille. Musiikkivalmennusryhmissä lauletaan ja soitetaan erilaisilla soittimilla (esim. lasten omat instrumentit, ksylofonit, kanteleet ja rytmisoittimet). Ryhmissä voidaan hyödyntää musiikkiliikuntaa, rytmikkaa ja muita musiikin hahmottamisen tapoja. Oppimisessa voidaan hyödyntää integraatiota muihin taideaineisiin. Musiikkivalmennus tukee kannustavalla ja myönteisellä tavalla oppilaan kokonaisvaltaista musiikillista kasvua ja valmistaa oppilasta taiteen perusopintoihin. Musiikkivalmennusta suositellaan yhteismusisointiaineeksi taiteen perusopetuksen nuorille oppilaille.

Varhaisiän musiikkikasvatusta voidaan toteuttaa myös muilla tavoin, esimerkiksi valmentavalla soiton ja laulun ryhmäopetuksella.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT

Perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilas musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Perusopinnot kehittävät monipuolisesti oppilaan musiikillista ja luovaa ajattelua.

Perusopintojen tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkitekologiaan työvälineenä
- ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.

Musiikin perusopintojen keskeiset sisällöt

Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin.

Opinnoissa tutustutaan erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista.

Perusopinnot jakaantuvat kolmeen opintokokonaisuuteen:

3. Tulkinnasta taiteeseen
2. Lauluista musisointiin ja tulkintaan
1. Ensimmäisistä sävelistä lauluihin

Jokaisen opintokokonaisuuden ohjeellinen kesto on kolme vuotta. Opintokokonaisuudet sisältävät tavoitteita kaikilta tavoitealueilta. Oppimisprosessin, sen seurannan ja arvioinnin tukena toimivat taitotaulut, jotka ovat samalla instrumentti- ja ainekohtaisia opetussuunnitelmia. Kun opintokokonaisuuden tavoitteet on saavutettu, siirrytään seuraavaan opintokokonaisuuteen.

OPINTOKOKONAISUUS 1: ENSIMMÄISISTÄ SÄVELISTÄ LAULUIHIN

Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 151,9 h

Instrumenttiopinnot

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista opetusta omassa instrumentissaan. Instrumenttiopintojen keskeisenä sisältönä on perehdyttää oppilas instrumentin hallintaan, sen perustekniikkaan, nuotinlukutaitoon ja kehittää oppilaan musikaalisuutta ja sävelkorvaa.

Yhdessä musisointi

Yhdessä musisointi aloitetaan, kun oppilaan instrumenttitaidot ovat siihen riittävät. Opintokokonaisuuden yhdessä musisointi voi toteutua eri tavoin musiikkiopiston tarjonnan mukaisesti esim. opettajan tai toisen oppilaan kanssa, musiikkivalmennusryhmässä, kuorossa, erilaisissa pienryhmissä, yhtyeissä ja alkeisorkestereissa. Yhdessä musisointi voidaan toteuttaa periodeina, projekteina tai säännöllisenä, viikoittain toistuvina oppitunteina.

Musiikin hahmottaminen

Opintokokonaisuuden musiikin hahmotusaineiden alkeet opitaan instrumenttiopettajan johdolla soittotuntien yhteydessä. Yksilöllisesti oppilas voidaan ohjata tarvittaessa opintojen edetessä myös erilliselle ryhmäopetustunnille. Musiikin hahmotusaineiden alkeissa opitaan lukemaan ja tulkitsemaan instrumenttikohtaisesti eri musiikin lajeille ominaisia musiikin merkitsemistapoja sekä kannustetaan oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa.

OPINTOKOKONAISUUS 2: LAULUISTA MUSISOINTIIN JA TULKINTAAN

Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 285,11 h

Instrumenttiopinnot

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista opetusta omassa instrumentissaan. Ensimmäisen opintokokonaisuuden instrumenttitaitoja syvennetään ja monipuolistetaan.

Yhdessä musisointi

Opintokokonaisuuden yhdessä musisointi voi toteutua eri tavoin musiikkiopiston tarjonnan mukaisesti esim. opettajan/toisen oppilaan kanssa, kuorossa, erilaisissa kokoonpanoissa, yhtyeissä ja orkestereissa. Yhdessä musisointi voidaan toteuttaa periodeina, projekteina tai säännöllisenä, viikoittain toistuvina oppitunteina.

Musiikin hahmottaminen

Musiikin hahmottamista opiskellaan sen omalla tunnilla yksilöllisesti ja ryhmässä. Musiikin hahmotusaineiden oppimisessa hyödynnetään monipuolista tapaa oppia tehden erilaisia harjoituksia ja hyödyntäen musiikkiteknologiaa.

OPINTOKOKONAISUUS 3: TULKINNASTA TAITEeseen

Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 362,99 h

Instrumenttiopinnot

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista opetusta omassa instrumentissaan. Instrumenttitaitoja syvennetään ja monipuolistetaan.

Yhdessä musisointi

Opintokokonaisuuden yhdessä musisointi voi toteutua eri tavoin musiikkiopiston tarjonnan mukaisesti esim. opettajan/toisen oppilaan kanssa, kuorossa, erilaisissa yhtyeissä, kokoonpanoissa ja orkestereissa. Yhdessä musisointi voidaan toteuttaa periodeina, projekteina tai säännöllisenä, viikoittain toistuvina oppitunteina.

Musiikin hahmottaminen

Musiikin hahmottamista opiskellaan sen omalla tunnilla yksilöllisesti ja ryhmässä. Musiikin hahmotusaineiden oppimisessa hyödynnetään monipuolista tapaa oppia tehden erilaisia harjoituksia ja hyödyntäen musiikkiteknologiaa. Musiikin hahmotusaineissa huomioidaan oppilaan kiinnostuksen kohteet ja yksilöllinen oppimispolku.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa ja painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla musiikkiopiston tarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta.

Syventävien opintojen tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuaan
- kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan
- opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan
- ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä

- ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista
- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia
- ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia
- rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä.

Syventävien opintojen keskeiset sisällöt

Syventävien opintojen keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötaitojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä.

OPINTOKOKONAISUUS 4: MINÄ JA MUSIIKKI

Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 500 h

Instrumenttiopinnot

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista opetusta omassa instrumentissaan. Instrumenttitaitoja syvennetään ja monipuolistetaan. Opinnot tukevat lopputyön toteutumista.

Yhdessä musisointi

Yhdessä musisointi voidaan toteuttaa periodeina, projekteina tai säännöllisenä, viikoittain toistuvina oppitunteina. Opinnot tukevat lopputyön toteutumista.

Musiikin hahmottaminen

Oppimisessa käytetään monipuolisia työskentelytapoja musiikkiteknologiaa hyödyntäen. Oppimiskokonaisuus koostuu yksilöllisesti painotusalueen mukaan ja lopputyötä tukien.

Lopputyö

Oppilas suunnittelee ja valmistaa lopputyön. Oppilaan henkilökohtainen opetus suunnitelma tukee lopputyön valmistumista. Oppilas valitsee lopputyönsä painotusalueen seuraavasti:

1. Soitan ja laulan (solistinen muusikkous)
2. Soitan ja laulan yhdessä muiden kanssa (yhteismusiikkipainotus)
3. Teen ja tuotan musiikkia (muu musiikin tekeminen)

Syventävien opintojen opintokokonaisuuden ohjeellinen kesto on neljä vuotta.

YHTEENVETO OPINTOKOKONAISSUUKSISTA:

OPINTOKOKONAISSUUDET	YHTEISET TAVOITEALUEET	OPINTOJEN LASKENNALLINEN LAAJUUS
4. Minä ja musiikki	1. Esittäminen ja ilmaiseminen 2. Oppimaan oppiminen ja harjoittelu 3. Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen 4. Säveltäminen ja improvisointi	Syventävät opinnot 500 h
3. Tulkinnasta taiteeseen		Perusopinnot 800 h
2. Lauluista musisointiin ja tulkintaan		
1. Ensimmäisistä sävelistä lauluihin		

AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Taiteen perusopetuksen oppilaspaikoista osoitetaan aikuisten opetukseen enintään 5 %. Aikuisten opetuksessa opiskelevat instrumenttikohtaisesti pääsääntöisesti yli 20-vuotiaat oppilaat.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli oppilas ei terveydellisestä tai muusta vastaavasta syystä kykene opiskelemaan musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaisesti, voidaan sen tavoitteita yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään oppimisen tavoitteet, opiskeluaika, oppimisen toteutustapa, tarvittavat tukitoimet ja oppimisen arviointimenettely. Opetusta järjestettäessä on huomioitava, että oppimisen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia. Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta. Tavoitteissa painottuvat oppilaan musiikillisten tietojen ja taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan käsin sekä musiikin elämyksellinen kokeminen. Opetusta voidaan toteuttaa sekä yksilö -että ryhmäopetuksena. Musiikkiopisto pyrkii tiedottamaan laajasti mahdollisuudesta yksilöllistettyyn oppimäärään sekä mukautettuun oppimiseen eri sidosryhmille.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja perusteltua.

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista. Musiikin laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSI LUKEMINEN

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot.

Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti.

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat:

esittäminen ja ilmaiseminen
oppimaan oppiminen ja harjoittelu
kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
säveltäminen ja improvisointi

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

todistuksen nimi
koulutuksen järjestäjän nimi
oppilaitoksen nimi
taiteenala
oppilaan nimi ja henkilötunnus
opiskeluaika vuosina
oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

Jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa.

Todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä. Jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

todistuksen nimi
koulutuksen järjestäjän nimi
oppilaitoksen nimi
taiteenala
oppilaan nimi ja henkilötunnus
opiskelu-aika vuosina
oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

Jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman.

Kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä.

Jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

OPPILAAKSIOTON PERUSTEET

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto ottaa oppilaita taiteen perusopetukseen toiminta-alueeltaan, joka on Järvenpään kaupunki ja Tuusulan kunta. Oppilaspaidat on jaettu puoliksi ylläpitokuntien kesken. Oppilaidat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

AVOIN MUSIIKKIOPISTO

Avoimessa musiikkiopistossa on mahdollista eri-ikäisten, myös aikuisten, harrastaa musiikkia yksilöllisesti ja omaehtoisesti eri tavoin ylitse kuntarajojen. Musiikin harrastamisen muotoja ovat esim. yksilöopetus, soitinkokeilu, viikonloppukurssit, kuoro-, orkesteri- ja bänditoiminta sekä pienryhmäopetus. Oppituntien ja lukukausien pituudet voi valita eri vaihtoehdoista.

Koulumusiikantit ovat koululaisten väylä soittoharrastukseen. Pienryhmäopetus tapahtuu iltapäivisin koulupäivän jälkeen omalla tai lähikoululla. Harrastaa voi koko koulussa olon ajan. Mukanaolo ei edellytä aikaisempaa soitto- tai laulukokemusta. Musiikkiopistosta voi vuokrata harrastusta varten vapaina olevia soittimia.

MUSIIKKIOPISTON TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖ

Musiikkiopiston toiminnan kehittäminen on jatkuvaa. Itsearviointityötä tehdään systemaattisesti. Kehittämistyössä huomioidaan myös oppilaidat ja heidän huoltajansa. Asiakaspalautetta pyydetään säännöllisesti. Musiikkiopisto tekee yhteistyötä oppilaiden huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyötä toteutetaan ja kehitetään erilaisilla hankkeilla, projekteilla ja tapahtumilla. Taiteiden välistä yhteistyötä painotetaan. Musiikkiopisto opastaa ja perehdyttää huoltajia oppilaiden opintojen tavoitteissa ja edistymisessä.

